

UIT GENT

Verdere aktie voor algemene stopzetting der proeven met atoomwapens!

Een onzer medewerkers die een bezoek bracht aan Gent, maakte van de gelegenheid gebruik om de heer D'Hondt, sekretaris van het «Gents aktiekomitee voor Stopzetting Atoomproeven» enkele vragen te stellen:

— Als ik mij niet vergis, mijnheer D'Hondt, is het komitee reeds een jaar oud?

— Inderdaad, het is reeds een jaar geleden dat 37 gekende personen uit het Gentse het Aktiekomitee vormden. Ik geloof dat de aktie welke wij tot hertoe voerden, niet vruchteloos geweest is: duizenden bewezen dat de bevolking voor stopzetting der atoomproeven is. En men deed de ondervinding op, dat ruim 90% der aangezochte personen van alle beroepen gelukkig zijn te kunnen ondertekenen.

— Heeft het komitee reeds kontakten opgenomen met andere streken of andere landen? Of bestaat er een samenwerking?

— Kijk; het komitee is steeds van oordeel geweest dat een samenwerking van zeer groot nut is om de akties kracht bij te zetten. Alhoewel een nationaal komitee tegen de atoombomproeven nog steeds niet bestaat, is er toch een koördinatie en een gelijktijdigheid in de activiteiten der verschillende komitees.

Ik verklaar mij nader: toen wij op 11 november van vorig jaar naar Genève togen, om de stem der Gentse bevolking te laten horen, bevonden zich daar ook de afgevaardigden van het Luikse en het Oostends Initiatiefkomitee en

had het Antwerps komitee een boodschap meegegeven. Wij waren zo gelukkig aldaar onze aktie te kunnen verenigen met die van talrijke buitenlandse delegaties, wat ongetwijfeld een uitstekende indruk maakte op de vertegenwoordigers der konferentie.

Verder geven het Luiks en het Gents komitee beiden een kaart uit gericht aan de konferentie te Genève, en wij hopen dat ook de andere komitees weldra zullen volgen.

Voor wat Gent betreft wordt deze kaart verkocht aan 3 Fr. (frankering inbegrepen).

Mag ik van deze gelegenheid gebruik maken om de lezers van «Vrede» te verzoeken deze kaarten te helpen verspreiden? Bestellingen kunnen overgemaakt worden aan het sekretariaat van het «Gentse aktiekomitee voor Stopzetting Atoomproeven», A. Rodenbachstraat, 132, St. Amandsberg, mits storting van de overeenstemmende som op P. C. R. nr. 527084 van H. D'Hondt, St. Amandsberg.

— Heeft het komitee nog andere vooruitzichten voor de nabije toekomst?

— Zeker, buiten het verder ijveren voor een Nationaal Koördinatiekomitee, zullen wij tijdens de maand april een tentoonstelling inrichten van Japanse fresco's onder het thema «Hiroshima 1945».

Wij denken de bevolking en vooral de jeugd, niet genoeg voor ogen te kunnen houden welk onnoemlijk leed deze massamoordtuigen — de A — en H - bommen — over de mensheid kunnen brengen en reeds brachten.

Wij hopen dat deze tentoonstelling, die tevens van een hoogstaand artistiek peil getuigt, — het zijn ware kunstwerken — druk bezocht zal worden in 't bijzonder door de scholen en de verenigingen.

Na de heer D'Hondt in naam van ons blad hartelijk gedankt te hebben, werd afscheid genomen met de belofte dat het Gents Komitee onze lezers regelmatig op de hoogte zal houden.

Gent, postdatum.

Mijne heren,

Nu de onderhandelingen over de definitieve stopzetting der proeven met atoomwapens zo ver gevorderd zijn, kan niemand meer het mislukken dezer onderhandelingen begrijpen of toestaan.

Ik stel in U het meeste vertrouwen om een akkoord te bereiken en de mensheid van deze verterende onrust te verlossen.

Uitgegeven door het «Gents Aktiekomitee voor stopzetting Atoomproeven».

Aan de Vertegenwoordigers te Geneve van de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie en het Verenigd Koninkrijk bij de

KONFERENTIE VOOR DE STOPZETTING VAN PROEVEN MET KERNWAPENS.

Palais der Nationen
GENEVE - ZWITSERLAND

STORT OOK IN HET VREDESFONDS

We ontvingen na het verschijnen van ons eerste nummer volgende nieuwe steunbijdragen

A. N., Nieuwpoort :	30 fr.	G. S., Aalst :	20 fr.	J. D. Oostende :	100 fr.
L. D. B., Bredene :	20 fr.	M. V., Oostende :	20 fr.	F. T., Stene :	20 fr.
F. B., Klemskerke :	20 fr.	A. V., Stene :	50 fr.	R. D. Oostende :	35 fr.
R. V. H., Bredene :	20 fr.	M. P., Bosvoorde :	30 fr.	C., Gent :	50 fr.
G. H., Oostende :	20 fr.	M. B., Oostende :	50 fr.	W. D., Oostende :	20 fr.
H. L., Oost Duinkerke :	20 fr.	J. P., Blankenberge :	20 fr.	F. B., Oostende :	50 fr.
P. V., Rumst :	25 fr.	R. V. R., Bredene :	120 fr.	V. O., Antwerpen :	50 fr.
R. V., Oostende :	20 fr.	F. H., Oostende :	20 fr.	J., Deurne N. :	20 fr.
A. T., Oostende :	20 fr.	L. M., Gent :	20 fr.	E. M., Oostende :	20 fr.

Verantw. uitg. : R. Michaut - Vanderhaeghenstraat - Brussel

Redaktie en beheer.

E. Verbeeck

Tarwestraat 123 Oostende

2e jaargang - Nr 2

maart - april 1959

Vrede

TWEEMAANDELIJKS INFORMATIEBULLETIN VAN DE BELGISCHE UNIE
VOOR DE VERDEDIGING VAN DE VREDE

Berlijn 1959

Ons tweede nummer van onze vernieuwde uitgave, komt van pers op het ogenblik waarop elk van ons, in en rondom zich de Lente voelt, een nieuwe lente, nieuwe kleuren, nieuwe geluiden, nieuw leven en nieuwe hoop.

De titels in de dagbladen en de berichten over de radio, stemmen ons nochtans niet steeds vreugdevol. Over Berlijn klinken vandaag hoopgevende, maar morgen onheilspellende berichten.

Het wil niet vooruit met Berlijn. L. Michielsens legt ons in dit nummer uit waarom.

Berlijn is voor de vredelievende mensheid niet langer alleen de naam van een stad. Dit woord heeft een onheilspellende klank in onze oren. Berlijn, dit is 1914 - 18 en 1940 - 45. Berlijn, dit is Krupp, dat zijn al degenen die sedert bijna een eeuw Duitsland tot de schrik der Europese volkeren hebben gemaakt, van Bismarck tot Hitler en nu weer degenen die op weerwraak zinnen.

Elke lente herinnert de huidige generatie aan die prachtige voorjaarsdagen van 1940, toen... het huilen der Stuka's ons ver van huis joeg.

En we hebben angst. Ook nu

(vervolg'blz. 2)

weer. In geen geval mag het echter angst zijn die ons verlamt. Wel een angst die ons mobiliseert voor de vredesstrijd.

Geen paniek bij de vele onheilsberichten die in deze lente weer de dagbladen vullen. Waakzaamheid en zich niet op sleeptouw laten nemen door persmensen die, bewust of onbewust, al te vaak in de kaart spelen van degenen die op oorlog aansturen.

Koelbloedig en met het volle besef van zijn verantwoordelijkheid de feiten beoordelen, dit moet elke mens die de vrede lief heeft, vandaag de strijd doen voeren voor objectieve berichtgeving, die een geest van wederzijds vertrouwen kan scheppen.

Het wapengeweld lost geen enkel probleem op. Onderhandelingen alleen kunnen de weg effenen naar vredelievende akkoorden.

Daar toe bijdragen, is het doel van deze bescheiden uitgave, ons blad

« V R E D E »

Steunabonnement

20 F. sjaars, te starten
op P.C.R. 55.02.16 van
E. Verbeek - Oostende

Hiroshima 1945

De tentoonstelling van reproducties van schilderijen vervaardigd door beroemde Japanse kunstenaars, die van 7 tot 21 maart te Brussel in het Centraal Station doorging, kende een zeer grote volkstoeeloop.

Deze tentoonstelling die eveneens te Gent, Antwerpen, Oostende e. a. steden zal gehouden, zou door iedereen moeten gezien worden.

☆

Vredessouper

Te Oostende ging, georganiseerd door het Initiatiefkomitee tegen de Atoombomproefnemingen, een souper van de Vredesvrienden door, dhr Leghait, oud-ambassadeur en Mevr. Brunfaut, voerden hierop het woord.

Berlijn...

een nevralgieke situatie

De voornaamste fout van de Westerse staatslieden is hun halsstarrige weigering zekere realiteiten te erkennen.

China is het meest omvangrijke, de Duitse Democratische Republiek (D. D. R.) is het meest gevaarlijke voorbeeld daarvan.

De crisis om Berlijn is maar een crisis in zoverre het Westen er een crisis van maken wil.

West-Berlijn is een westerse sector te midden van de D. D. R., is een centrum van spionage en sabotage, is van het standpunt der D. D. R. een kanker in het lichaam.

Het voorstel is nu er een vrijstad van te maken eventueel onder bescherming van de U. N. O.

Het Westen verwerpt dat. Goed: het Oosten stelt des- aangaande geen eis, doet slechts een voorstel. Noch de Sovjet-Unie, noch de D. D. R. dreigen met oorlog, indien dit voorstel verworpen wordt.

Maar, er is nog een andere kwestie. Het statuut van Berlijn (vier bezettingszones) maakt deel uit van het algemene bezettingsstatuut van Duitsland en werd bij het einde van de oorlog geregeld krachtens een reeks akkoorden.

Nu is het zo, dat West-Duitsers, buitenlanders en Westerse troepen West-Berlijn slechts bereiken kunnen over het grondgebied van de D. D. R. Voor West-Duitsers en vreemdelingen wordt de doorgang geregeld door de autoriteiten van de D. D. R. Wat het verkeer van de militairen betreft, dat werd tot op heden door de Sovjet-autoriteiten geregeld.

De Sovjet-regering heeft nu laten weten dat zij niet langer bereid is deze functie waar te nemen, dat zij deze functie overdragen gaat aan de autoriteiten van de D. D. R., dat de Westerse militaire convooien in de toekomst hun doortocht door het grondgebied van de D. D. R. dus regelen moeten met de autoriteiten van dit land. Dat is alles.

Er is dus geen sprake van dat de Westerse militaire macht uit Berlijn zou verdreven worden. Er is geen sprake van dat de verbindings met de Westerse militaire basis van Berlijn zouden verbroken worden. Er is geen blokkade en er moet ook geen blokkade geforceerd worden. Er wordt geen militair geweld ingezet en er moet dus geen militair geweld beantwoord worden.

Het enige dat de Sovjet-Unie eist, is dat men de doorgang met militaire krachten door een land regelt met de regering van dat land. Natuurlijk impliceert dat op de een of andere wijze de erkenning van de regering van de D. D. R. Dat is het precies wat de Westersen weigeren te doen. Maar gaan we daarvoor een wereldoorlog beginnen?

Men verwijt de Sovjet-regering dat zij eenzijdig een akkoord opzegt. Dat is op zichzelf juist. Maar men vergeet daarbij te zeggen dat de Westersen al de akkoorden betreffende Duitsland verbroken hebben.

De overeenkomst van Yalta en Potsdam bepaalden dat Duitsland één staat blijven zou. De Westersen hebben West-

Duitsland tot een aparte staat opgericht en eerst daarna is in het Oosten een D. D. R. gevormd geworden.

De internationale overeenkomsten voorzagen de denazificatie van Duitsland; maar in West-Duitsland zwaaien de nazi's de plak in de regeringsinstanties, in het gerecht, in het leger, bij de politie en in de staatsveiligheid.

De internationale overeenkomsten voorzagen de decartelialisatie van de Duitse trusts. Het volstaat de naam KRUPP op te roepen om te weten wat daarvan in huis gekomen is.

De internationale overeenkomsten bepaalden, dat het militarisme definitief in Duitsland zou uitgebannen worden. De opnamen van West-Duitsland in de Nato, de wederoprichting van de Wehrmacht, de atombewapening van West-Duitsland zijn hierop het Westerse antwoord geweest, terwijl de militaristische leuzen, zwaar geladen met ideeën van weerwraak, opnieuw al de geluiden uit West-Duitsland overstemmen.

Van al de akkoorden betreffende Duitsland hebben de Westersen er slechts één in stand gehouden: hun recht om in West-Berlijn te blijven. Dat recht wordt hun niet eens betwist, maar de Sovjets zijn niet langer bereid zelf de administratie van dat recht waar te nemen.

Gaan wij daarvoor een wereldoorlog ontketenen?

L. Michielsens.

G E N T

HIROSHIMA 1945

Van 10 tot en met 14 april, tentoonstelling in de Aula van de Rijksuniversiteit, van reproducties naar schilderijen over Hiroshima 1945.

De Japanse kunstenaars Iri Maroki en Toshiko hebben in hun schilderijen uiting gegeven aan de verschrikkingen van het atoombombardement en hun haat tegen deze onmenselijke daad.

O O S T E N D E

Maandag 6 april te 20 h vertoont de Belg. Unie voor de Verdediging van de Vrede in het hotel "Place d'Armes", Wapenplaats (ook ingang Brabantstraat) een belangrijk filmdocument:

Operatie Teutonenzwaard

handelend over het Duitse Militarisme.

Inleiding door dhr. Gillis - Toegang kosteloos.

KORT MAAR BELANGRIJK

APRIL 1949 — APRIL 1959
X^e verjaardag van de vorming
van de wereldvrederaad.

Een grote internationale manifestatie zal bij deze gelegenheid doorgaan in de zaal Pleyel te Parijs, waar tien jaar geleden het eerste Wereldvredekongres doorging.

★

Dank aan onze Nederlandse
Vredesvrienden.

We ontvingen van ons Nederlands zusterblad «Vrede» een schrijven met gelukwensen voor onze eerste gedrukte uitgave.

«De nieuwe gedaante van Uw blad maakt een goede indruk en toont onweerlegbaar aan, dat ook in Vlaanderen de strijd voor de verdediging van de vrede een groter vlucht neemt. Moge die opgaande lijn zich in de komende tijd gestadig blijven voortzetten» schrijven onze Nederlandse vrienden.

Nogmaals hartelijk dank voor deze sympathieke wensen.

★

Wereldraad der Kerken vraagt
stopzetting der atoombomproefnemingen.

De wereldraad der Kerken die samen kwam te Genève heeft de drie groten uitgenodigd onmiddellijk een beslissing te nemen voor stopzetting der proefnemingen.

«Het moet erkend worden, verklaart de oproep, dat ieder akkoord, welke zorg men er ook aan besteedt, een gedeeltelijk risico inhoudt voor om het even welke partij. Nochtans, geplaatst voor het atoomgevaar, met al zijn gevolgen voor de huidige en komende generatie, is dit risico meer dan gerechtvaardigd. Ieder akkoord is ten andere een stap dichterbij om het wantrouwen te verdrijven en een klimaat van vertrouwen te scheppen»

Deze oproep werd aan de delegaties der drie groten overgemaakt en zal tevens voorgelegd worden aan het Wereldkongres der Kerken die 180 miljoen volgelingen heeft.

Geen raketbases in Nederland

De Nederlandse minister van oorlog verklaarde eindelijk in de Kamer dat Nederland niet in aanmerking komt voor de vestiging van raketbases.

Dit is in grote mate het resultaat van de aktie van onze Nederlandse Vredesvrienden. Aan de voorzitter van de Tweede Kamer werd een petitie overhandigd met 65.373 handtekeningen.

Alfred Krupp von Bohlen wordt weer de grote baas.

15 jaar geleden werd herr Krupp aanzien als een oorlogsmisdadiger, 6 jaar terug hadden de Amerikanen, Engelsen en Fransen hem reeds vergiffenis geschonken en hem slechts de verplichting opgelegd tegen de lente 1957 zijn fabrieken te verkopen. Gesteund door Adenauer deed Krupp alsof... en vandaag met de Gemeenschappelijke Markt wordt door Krupp de oprichting aangekondigd van een nieuw «Konzern».

De Krupp-groep wordt een smeltling tussen twee reuzen van de West-Duitse metaalindustrie de «Rheuhäuser» en de «Bochumer Vereinen».

De produktiekapaciteit zal 6,2 miljoen ton kolen en 3,5 miljoen ton ijzer bedragen. 45.000 loontrekken zullen hier arbeiden en 48.000 zullen gebezigd worden in een «bijnijverheid» de «Weser» die 15% van de scheepswerven vertegenwoordigt.

De groep Thyssen blijft niet ton achter.

De familie Thyssen, heeft eveneens de hergroepering van haar bedrijven bekendgemaakt. Dit wordt de belangrijkste groep van West Europa. 6 miljoen ton staal — 23 miljoen ton kolen — en een petroleumraffinarij met 3 miljoen ton per jaar.

In het kader van de gemeenschappelijke markt moet deze fantastische concentratie ons ten zeerste ongerust maken. Gesteund op een sterke munt en met aanzienlijke goud en dollarreserves zal Bonn weldra de heerser spelen in West Europa.

«Deutschemark über alles» titel-de onlangs een Engels blad.

België : vredespolitiek ?

De bevolking van ons land heeft meer aandacht voor de sociaal-ekonomise politiek, dan voor de buitenlandse politiek, met uitzondering dan van een gevolg van laatstgenoemde: de militaire diensttijd.

Van het standpunt uit van de man in de straat, is dit wel enigszins te begrijpen. Hij denkt vooral aan de kwesties die hem onmiddellijk raken.

Nochtans is het belang van de buitenlandse politiek van doorslaggevend aard. Nijverheid en handel en dus ook de sociale politiek, verder de militaire uitgaven en de militaire diensttijd, ondergaan er de onmiddellijke gevolgen van, zonder dan te gewagen van HET grote vraagstuk van oorlog of vrede.

Wie ontsnapt er dan eigenlijk nog aan ? Is het dan niet meer dan gewettigd de vraag te stellen: voert ons land een vredespolitiek ?

Welnu, ons dunkt dat de buitenlandse politiek van België de jongste jaren wel heel wat te wensen overlaat. Ons land is gebonden door militaire akkoorden die het heel wat verplichtingen opleggen. Diensttijd, militaire uitgaven, vestigen van militaire bases, zijn niet de minste daarvan. Maar er is meer. Ook over het erkennen of niet van bepaalde landen beschikt België niet langer zelf. Het voert geen handel met wie het wil en in de produkten die het wil. Het sluit zelfs geen kulturele akkoorden af wanneer en met wie het dit goedvindt !

In zijn antwoord op een parlementaire vraag, gaf de minister van Landsverdediging toe, dat België in 1959 niet minder dan 19 miljard 900 miljoen zal uitgeven voor bewapening. De cijfers der jongste jaren zijn: 1955: 17.067 miljoen; 1956: 17.065 miljoen; 1957: 18.357; 1958: 18.954 miljoen. Nochtans had dezelfde minister te Parijs op de Nato verklaard dat België geen zwaardere lasten meer kon dragen ?

Ook de militaire diensttijd zou en moest verminderd worden, maar sedert deze belofte is bijna een jaar voorbij gegaan, en komt het tot het vervullen van deze belofte, dan zullen de duizenden vrijwilligers die daartoe aangeworven worden, onze bevolking weer ettelijke miljoenen kosten.

De Belgische politiek van diplomatieke en handelsbetrekkingen is onbegrijpelijk, altans van uit een onpartijdig standpunt gezien en alleen rekening houdend met de Belgische belangen. België heeft wel West-Duitsland, maar niet de Duitse Democratische Republiek erkend. Het beperkt zijn handel met Oost-Europa vrijwillig en het stelt de toepassing van de kulturele akkoorden met de Sovjet-Unie nog steeds uit, waar andere NATO-landen — tot de USA toe — al sedert lang veel verder staan. Het heeft betrekkingen met Tsjang Kai Sjeik, maar weigert de Volksrepubliek China te erkennen. Dit laatste deed de vroegere liberale senator De Stobbeir onlangs op een voordracht zeggen dat iedereen in België dit een stomme situatie vindt... tot de dag waarop hij minister wordt !

Wie verliest hierbij ? België en het Belgisch volk. En dan te zien, dat een nog kleiner land, Denemarken, enkele dagen geleden op eigen hand zijn militaire diensttijd tot een jaar verminderde en de dito uitgaven doodeenvoudig tot min dan 90 t. h. van vorig jaar terugbracht !

Waarom België niet ? Dit is de vraag die steeds meer Belgen zich — vooral met het oog op de toenemende ekonomise en sociale moeilijkheden — beginnen te stellen.

R. K.

Afrika strijdt voor Onafhankelijkheid

„De zwarten zijn niet antiblank maar antiblankoverheersing. Zo het Commonwealth zich wil overleven, dan moet het zich uitspreken tegen het racisme en voor parlementaire democratie.”

Lord Altrincham, in het Brits Lagerhuis.

„Een kwart van de bevolking van Leopoldstad heeft geen bestaansmiddelen en, laat mij toe het te zeggen, is aan het kreperen.”

A. De Block, in de Belgische senaat.

Zwart Afrika davert op zijn grondvesten, de zwarte bevolking wil haar plaats onder de zon. Vrijheid, recht op arbeid en op een menswaardig bestaan. Wie kan haar hiervoor een verwijt richten ? Ja toch, diegenen die in de bewustwording van het zwarte kontinent het gevaar zien morgen niet meer dezelfde fantastische winsten te kunnen boeken.

Gisteren voerde men strijd in Marokko, Tunis, Egypte, Gana, Guinea, e. a. En met de onafhankelijkheid werd de eerste stap gedaan in een nieuwe richting. Vandaag strijden Kongo, Nyassaland, Rodesie, Angola, Kenia voor hun onafhankelijkheid.

Ze strijden, want ze geven er zich rekenschap van dat de beloften van de Europese regeringen zeer vaag zijn, en de onafhankelijkheid slechts in een zeer verre toekomst voorspiegelen.

De reden: het willen rekken van de huidige ekonomise uitbuiting.

Het argument: er zijn geen waardige gesprekpartners.

Maar deze zullen er nooit zijn met deze heren, omdat ze de waardige leiders van het volk zullen trachten af te zonderen en hun organisaties zullen onderdrukken. Hebben we dit niet in alle vroegere koloniën gezien ? Deze ongelijkheid, deze onrechtvaardigheid tenoverstaan van een groot gedeelte van de wereldbevolking, moet een einde nemen.

Wij, blanken, dragen mede verantwoordelijkheid en moeten ijveren opdat onze regering zo snel mogelijk met de verzuhtingen der zwarte bevolking rekenschap zou houden.

Ook dat is de vrede dienen, Algerië bewijst het !

Dortmund strijd tegen de lanceerbasissen

Een grote ongerustheid maakt zich meester van de bevolking sinds de bevestiging kwam dat een Brits regiment, toegerust met raketten met atoomkoppen, in de nabijheid van de stad zou stelling nemen. Grote protestakties kwamen los. Een staking van 150.000 arbeiders uit de zwaarindustrie gevolgd van een betoging, waar praktisch gans de stad aan deelnam.

Er waren 650.000 betogers. Grote meetings hadden plaats waar eminente professoren van de Universiteit het woord voerden.

Onder het initiatief van de Vredesbeweging nemen syndikaten en politieke organisaties aan deze akties deel.

Belgie en de erkenning van China.

De socialistische senator De Block interpeleerde de Minister betreffende de erkenning van China. «Waarom erkent ons land het Volksdemokratische China niet, vroeg spreker, met wie we voor 2 miljard frank zaken doen terwijl we slechts voor 35 miljoen met Formosa verhandelen.»

Verscheidende Belgische en Chinese delegaties die reeds vroeger onderhandelingen voerden, toonden aan dat voor onze ekonomise in China een nog groter afzetmogelijkheid bestaat. De huidige minister van Ekonomise Zaken leidde destijds zulkdanige delegatie naar China.

Protestmars in de Sahara

Het Britse Comité voor Direkte aktie tegen Kernoorlog dat in Londen samen kwam onder voorzitterschap van Bertrand Russel en waaraan 250 afgevaardigden van 9 landen deelnamen, stelde voor een protestmars in te richten in de Sahara, waar Frankrijk binnen afzienbare tijd zijn eerste atoombom wil doen ontploffen.

Een Zwitserse professor deed het voorstel de jongeren op te roepen militaire dienst te weigeren, wat door de Franse pastoor André Trocme bijgetreden werd.

Een film die de Vrede dient

Albert Schweitzer, Nobelprijs voor de Vrede 1954, geboren te Kaisersberg in de Elzas, op 14 januari 1875, is dokter in de geneeskunde, musicus, teoloog, filosoof en strijder tegen het lijden van de armsten onder de mensen in het zwarte Afrika.

De bladen en de radio hebben hem bekend gemaakt, maar nog te weinig weten, hoe hij in Frans Ekwatoriaal Afrika, met haast primitieve middelen de strijd tegen de dood voert.

Vele vrienden van de Vrede hebben hem leren kennen doorheen zijn oproep, waarin hij de groten van deze wereld en de ganse mensheid op het atoomgevaar wees.

De film «Albert Schweitzer» in 1956 in Engeland gemaakt, wordt sedert enkele weken in ons land gedraaid. Het is goed dat de openbare opinie deze bewonderenswaardige man aan het werk kan zien, bij een schier bovenmenselijke strijd tegen ziekte en ellende. Hoeveel meer zou inderdaad niet kunnen gedaan worden indien slechts een klein gedeelte van het geld dat vandaag naar de bewapening gaat, voor de hulp aan onderontwikkelde landen en volkeren kon worden gebruikt!

Dit is de grote les die wij uit deze film willen trekken, waar inderdaad lof aan dergelijke weldoeners, of vrome wensers over een betere wereld zeer weinig helpen!

Zien, beseffen en... mede de strijd voeren.

Mac Millan's reis :

EEN STAP IN WELKE RICHTING ?

Op het gevaar af ervan verweten te worden met de conclusie te beginnen zou men het volgende kunnen zeggen, nml. dat de reis van de Engelse premier bevredigende resultaten heeft opgeleverd, op voorwaarde dat men er niet te veel van verwachtte. En wel is die bewering zo bedoeld dat men zich nu niet moest inbeelden dat er te Moskou of te Leningrad ophefmakende verklaringen zouden worden afgelegd of dat men grote overeenkomsten zou sluiten. Natuurlijk zullen we niet in de eerste maanden of misschien nooit weten wat die heren elkaar nu precies gezegd hebben tussen de muren van het Kremlin.

Maar laten we toch niet pessimistisch doen. Alleen reeds het feit dat die heren 'n hun imponerend gevolg met elkaar gepraat hebben moet ons de toekomst met meer hoop doen bekijken. Dit is het bevredigend resultaat. Liever dan tot vervelens toe iedere week langs pers en radio bedreigingen en scheldwoorden te moeten lezen en aanhoren. Liever dan grootscheepse oefeningen met leger en vloot, liever dan proefnemingen met allerhande wapens die onze atmosfeer verpesten, liever dan dit alles zien we dat er gepraat wordt.

Het spreekt vanzelf dat deze onderhandelingen slechts waarde hebben in zoverre zij een stap zijn op de lange en pijnlijke weg die tenslotte toch moet leiden tot een top-conferentie.

Het staat nu wellicht vast dat men voor de oplossing van de talrijke problemen die zich stellen, geen andere weg zal kunnen nemen dan de weg van de discussie, al kan deze soms wat lang duren. Geweld staat gelijk met volledige vernietiging van onze beschaving. Alleen een gek zou dit durven tegenspreken. Sommige van die gekken schreeuwen nog wat luid en denken nog eens met heimwee aan preventieve oorlogen maar dergelijke opvattingen geraken stilaan uit de mode.

En nu moeten we terugkomen tot de resultaten : in ieder geval zullen de culturele en economische betrekkingen verbeteren. Of dit helpen zal ? De Engelsen en Amerikanen die de «Berezka» of de «Bolchoi» groepen aan het werk zagen, of de Russen die soortgelijke Westerse toneelspelers en kunstenaars mochten toejuichen, hebben zeker ingezien dat het stellen van deze vraag overbodig is. En waar business mogelijk is, stijgt het enthousiasme steeds.

De zwartkijker die de schouders ophaalt omdat hij niet tevreden is, zal dan toch moeten bekennen dat er zeker nog druk zal gepraat worden, in de toekomst. Bewijs hiervan zijn de reizen van de Britse premier om te onderhandelen met zijn collega's.

Zo gezien is onze vooropgestelde conclusie wellicht toch juist te noemen.

F. K.

Radioactieve gevaren

Te Genève blijft de konferentie over de stopzetting der proefontploffingen aanslepen. Na het verheugende resultaat der eerste dagen, principieel akkoord om de ont-ploffingen te stoppen, werd er geen noemenswaardige vooruitgang meer geboekt.

Als voornaamste hinderpaal op de weg naar een volledig succes is :

1° de hardnekkige houding der Verenigde Staten die de eis der voortzetting der proefontploffingen voor «vreedzame doeleinden» handhaaft, wat een stap achteruit is op het resultaat der eerste dagen.

2° de samenstelling der controlecommissies die in 180 stations, verspreid over de ganse wereld, moet waken over de toepassing van een gebeurlijk akkoord.

De Verenigde Staten wil een overwegend westerse samenstelling opdringen, terwijl de Sovjet-Unie vreest dat in die omstandigheden de U. S. A. zouden beschikken over een «officiële spionnagedienst».

De kennis van de toename der radioactiviteit gedurende de laatste jaren is nochtans van dien aard, dat ieder redelijk mens de voortzetting der experimenten moet veroordelen.

Ook in België is de radioactiviteit op drastische wijze toegenomen, volgens gegevens verstrekt door het Koninklijk Meteorologisch Instituut, is de gemiddelde waarde van de gemeten radioactiviteit gedurende januari 1959, drie à vier maal groter dan in dezelfde maand van vorig jaar, terwijl de laatste proefontploffingen nochtans reeds in oktober plaats hadden.

Wij hebben hier reeds getallen geplubliceerd over de schattingen die vooraanstaande geleerden gemaakt hebben over het aantal leucemiegevallen, veroorzaakt door kunstmatige radioactiviteit. Vooral twee elementen waren de oorzaak van deze ziekte : caesium en strontium. Sindsdien is men meer wetoven gekomen over de gevolgen van radioactieve koolstof, een ander product van de proefontploffingen.

Volgens de Nobelprijswinnaar Linus Pauling, is het mogelijke bilan van de experimenten tot op heden uitgevoerd 50.000 abnormale geboorten en 500.000 dood-geborenen, alleen voor wat betreft de radioactieve koolstof. Voegen we hieraan toe dat koolstof een levensduur heeft van 5000 jaar. Dit betekent dat de radioactiviteit die we nu produceren, nog sterfgevallen zal veroorzaken bij onze nakomelingen binnen 5000 jaar, en meer.

Om al deze redenen hopen we dat de konferentie van Genève met succes bekroond zal worden en dat de openbare opinie van de ganse wereld zich verder zal beijveren om dit resultaat te bekomen.

Wetenschappelijk Nieuws

Sedert ons vorig nummer is ons zonnestelsel twee planeten rijker geworden. Twee januari 1959 zal een datum blijven in de wereldgeschiedenis, omdat een droom «Miechtcha» werkelijkheid werd. Herinneren we aan de karakteristieken : gewicht 1450 kg. ; 360 kg. wetenschappelijke instrumenten ; kortste afstand tot de maan : 5000 km.

Twee maanden nadien krijgt Miechtcha gezelschap van Pionnier IV, wegende 6 kg, en de maan nadere tot op 61.000 km.

☆

Over de tot hertoe vreedzame wedijver van de satellieten is er een wolkje gekomen met Discoverer I, die de eerste heet te zijn van een reeks van 12 elektronische ogen. Naast zijn wetenschappelijke opdracht, moet hij ook industriële centra kunnen localiseren, o. a. in de Sovjet-Unie. Alsof er nog niet genoeg andere middelen waren om de koude oorlog te onderhouden !

Was het zijn vredeswil die Discoverer I er toe aanzette zijn zendapparaat in de war te brengen ? «La Meuse» meent dat het niet onmogelijk is dat de Russen het maantje hebben doen xwijgen... Kom, kom, we wisten wel dat de Russen straf waren, maar wanneer zij iemand het xwijgen kunnen opleggen van op 1000 km., dan hadden zij dat zeker reeds vroeger gedaan, bvb. met Dulles.

☆

Goed nieuws is de genezing van de vijf Joegoslavische atoomgeleerden die door een ongeluk in een atoomcentrale een dodelijke dosis straling ontvangen hadden. Franse chirurgen zijn er in geslaagd het ziekte ruggemerg te vervangen door ruggemerg van gezonde personen.

Ook een jong meisje kon gered worden van de leucemiedood : door een intense bestraling konden de zieke cellen vernietigd worden en het gevaarlijke gevolg van de bestraling kon worden teniet gedaan door een ruggemergoverplanting.